

KLACHTNUMMER : 21.0362

DE KLACHTENCOMMISSIE VOOR GGZ NOORD-HOLLAND-NOORD
HEEFT HET VOLGENDE OVERWOGEN EN GEOORDEELD OMTRENT DE OP 16 APRIL 2021 BINNENGEKOMEN
KLACHT IN HET KADER VAN DE WET VERPLICHTE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (WVGGZ) VAN:

A.
wonende/verblijvende : B. van C. te D. (hierna: de instelling,
hierna te noemen : klager

tegen

E.,
werkzaam als psychiater bij B. van de instelling
hierna te noemen : verweerder

1.1 VERLOOP PROCEDURE

De klachtencommissie heeft op 16 april 2021 het klachtenformulier ontvangen van klager.

De klachtencommissie heeft met toestemming van klager inzage in zijn behandeldossier (EPD) gehad over de periode 1 maart 2021 tot en met 11 april 2021.

Partijen hebben hun standpunt voor de commissie toegelicht op de zitting van 28 april 2021. In verband met de beperkende maatregelen door de uitbraak van Covid-19 heeft de zitting plaatsgevonden in een beveiligde online omgeving (Lifesize).

Aanwezig waren klager, bijgestaan door patiëntenvertrouwenspersoon F., en verweerder.

Op 28 april 2021 is de beslissing van de klachtencommissie telefonisch aan partijen medegedeeld.

---

3 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

3.1 BEVOEGDHEID EN ONTVANGELIJKHEID

De commissie is bevoegd kennis te nemen van de klacht en klager is ontvankelijk in zijn klacht tegen de op 7 april 2021 toegediende dwangmedicatie.

3.2 FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

Bij de beoordeling van de klacht(en) gaat de commissie uit van de volgende feiten.

De rechtbank Noord-Holland heeft op 3 februari 2021 een machtiging tot het verlenen van verplichte zorg verleend tot 3 augustus 2021, met onder andere opname in een accommodatie en toediening van medicatie als vormen van verplichte zorg. De rechtbank is tot dit oordeel gekomen omdat klager lijdt aan een psychische stoornis die tot ernstig nadeel leidt (ernstig lichamenlijk letsel bij klager of derden).

Om het ernstig nadeel af te wenden en/of de geestelijke gezondheid van klager te stabiliseren of te herstellen en/of de door de stoornis bedreigde of aangetaste fysieke gezondheid van klager te

stabiliseren, heeft klager zorg nodig. Nu klager deze zorg weigert, zijn er geen mogelijkheden voor passende zorg op vrijwillige basis.

Klager is op 3 maart 2021 aangehouden door de politie en in voorlopige hechtenis genomen in het I. omdat hij zijn vader met de dood heeft bedreigd en diens spullen heeft vernield. Op dat moment was bij klager sprake van een psychotische decompensatie in het kader van zijn schizofrenie.

Klager is op 29 maart 2021 vanuit het I. overgebracht naar de kliniek in D..

Bij brief van 29 maart 2021 is besloten dat wordt overgegaan tot diverse vormen van verplichte zorg, waaronder gedwongen toediening van medicatie. In deze brief wordt vermeld dat voor alle vormen van verplichte zorg geldt dat de verwachting is dat dit voor een periode van enkele dagen tot de maximale duur van de zorgmachtiging noodzakelijk kan zijn (omdat herstel van een psychotische decompensatie sterk in duur kan variëren). Klager heeft een afschrift van deze brief op 2 april 2021 ontvangen, waarin hij is geweest op de mogelijkheid om te klagen.

Verder is van belang dat de instelling een accommodatie is zoals bedoeld in artikel 1:1 lid 1 onder b van de Wvvgz waar, kort gezegd, zorg wordt verleend overeenkomstig de Wvvgz.

3.3 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING

De klacht van klager richt zich tegen de beslissing om op 7 april 2021 verplichte zorg te verlenen in het kader van de zorgmachtiging: behandeling met een antipsychoticum in depôtvorm.

De commissie komt, op grond van de stukken en van wat tijdens de zitting is besproken, tot de volgende overwegingen en conclusie.

Tussen verweerder en klager is niet in geschil dat klager op 7 april 2021 anti-psychotische medicatie nodig had; klager is het enkel niet eens met de beslissing van verweerder om deze intramusculair toe te dienen in plaats van oraal.

Aanvankelijk heeft klager in het I. wel anti-psychotische medicatie (in tabletvorm) genomen. Verweerder heeft ter zitting verklaard, zoals ook blijkt uit het behandelplan van 29 maart 2021, dat het doel van de opname in de kliniek in D. was, het instellen op een depôt. Met het oog op de veiligheid (er was op dat moment geen separeer beschikbaar) is met klager de eerste dagen van zijn opname niet gesproken over een depôt (vanwege de verwachte weerstand daartegen).

Nadat aan hem op 2 april 2021 was toegezegd dat tot een depôt zou worden overgegaan, zijn de agitatie en psychotische belevingen bij klager op 3 april 2021 ernstig opgelopen. Klager was verbaal agressief jegens een mede-cliënte en sloeg bij haar op de deur om verhaal te halen. Later die dag bedreigde hij een verpleegkundige met de dood, weigerde hij (keuken)messen af te geven die hij in zijn kamer had verzameld en rende hij achter een verpleegkundige aan. Het gedrag van klager leidde tot een dermate gevaarlijke situatie en ontwrichting van de afdeling dat ingrijpmedicatie is toegediend en hij in de separeer is geplaatst. Op 7 april 2021 is besloten klager een depôt Zyphadera (300mg) toe te dienen, aangezien hij onverminderd paranoïde psychotisch werd beoordeeld. Hoewel klager zich verbaal verzette, liet hij zich rustig prikken bij het zien van de politieagenten die uit voorzorg aanwezig waren.

Op 9 april 2021 is klager gedesepareerd; hij deed geen psychotische uitspraken meer, vertoonde geen hallucinair gedrag of agitatie en er konden veiligheidsafspraken met hem gemaakt worden.

Uit het voorgaande kan worden afgeleid dat de noodzaak tot toediening van een antipsychoticum aanwezig was. De vraag is vervolgens in welke vorm dit toegediend zou moeten worden. Het is de klachtencommissie niet (in ieder geval: onvoldoende) gebleken dat bij klager duurzame bereidheid aanwezig is om dagelijks – ook na beëindiging van de opname – anti-psychotische medicatie in

tabletform in te nemen. Juist het stoppen van de medicatie heeft immers geleid tot de psychose waar klager in terecht is gekomen en de daaruit voortgekomen agressie jegens zijn vader, een medecliënte en verpleegkundigen. Anders dan klager meent, is de klachtencommissie daarom met verweerder van oordeel dat orale toediening van een antipsychoticum geen geschikt alternatief is voor een depôt.

Op grond van het voorgaande is de klachtencommissie van oordeel dat de klacht van klager ongegrond is.

Hoewel klager hierover niet heeft geklaagd, acht de klachtencommissie het volgende nog van belang om op te merken.

Verweerder heeft in het formulier waarin dwangbehandeling wordt aangezegd (het zogenaamde 8:9 lid 1 en 2 formulier) op voorhand alle vormen van verplichte zorg aangevinkt, zoals opgenomen in de door de rechtbank afgegeven zorgmachtiging. Zoals ook onlangs door de rechtbank Limburg (ECLI:NL:RBLIM:2020:8121) is overwogen, is deze werkwijze niet verenigbaar met de strekking en het doel van de Wvggz (primair het versterken van de rechtspositie van personen met een psychische stoornis die tegen hun wil zorg krijgen).

Kort gezegd, er dient pas tot toepassing van verplichte zorg te worden overgegaan wanneer hiertoe de noodzaak blijkt. Bij een voornemen tot toepassing van één van de in de zorgmachtiging opgenomen vormen van gedwongen zorg, dient telkens de actuele gezondheidstoestand te worden beoordeeld, er dient vooroverleg met betrokkene plaats te vinden en vervolgens dient er een – op de actuele gegevens gebaseerde – schriftelijke beslissing te worden uitgereikt. Dit geldt voor iedere (afzonderlijke) vorm van voorgenomen zorg onder dwang, al dan niet geclusterd wanneer gelijktijdig tot verschillende vormen van (gedwongen) zorg wordt overgegaan.

4 BESLISSING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

De klacht van klager is **ongegrond**.

Aldus gedaan op 28 april 2021, verzonden op 19 mei 2021.

Vastgesteld door de volgende commissie:

mr. Ph. Burgers (voorzitter), mr. M. Broek (lid-jurist), E. Fletterman (lid-psychiater) (leden), bijgestaan door Y. Schoutsen (ambtelijk secretaris).

Namens deze,

mr. Ph. Burgers
voorzitter

Beroep

De Wvggz geeft betrokkene (klager), diens vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene de mogelijkheid om binnen 6 weken na de uitspraak van de commissie een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift in te dienen bij de rechter van rechtbank Noord-Holland, gelegen aan de Kruseman van Eltenweg 2, 1817 BC Alkmaar.

Deze uitspraak wordt toegezonden aan:

A. betrokkene/cliënt

F., vertegenwoordiger betrokkene/PVP

J. advocaat

K., Geneesheer directeur

De instelling (zorgaanbieder)

E. zorgverantwoordelijke

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.